

מצפן מורשת

"מצפן מורשת"

מבצע ירקון

על שיתוף פעולה ודבקות במשימה

"צריך לבצע משימות וצריך להשיג את מה שמטילים עליך"

(אהרון לברן)

תקציר האירוע:

מבצע ירקון היה מבצע ראשון מסוגו בתולדות צה"ל שכלל שיתוף פעולה תקדימי בין כוחות קרקע, אוויר וים. ביוני 1955 מיצרי טיראן היו חסומים לתנועה ימית ושיט ישראלי לכיוון מפרץ אילת. במטה הכללי תכננו מבצע לפתיחת נתיבי השיט. כהכנה למבצע, נדרש להכניס לשטח האויב כוח סיור רגלי סודי שיבדוק את תנאי השטח.

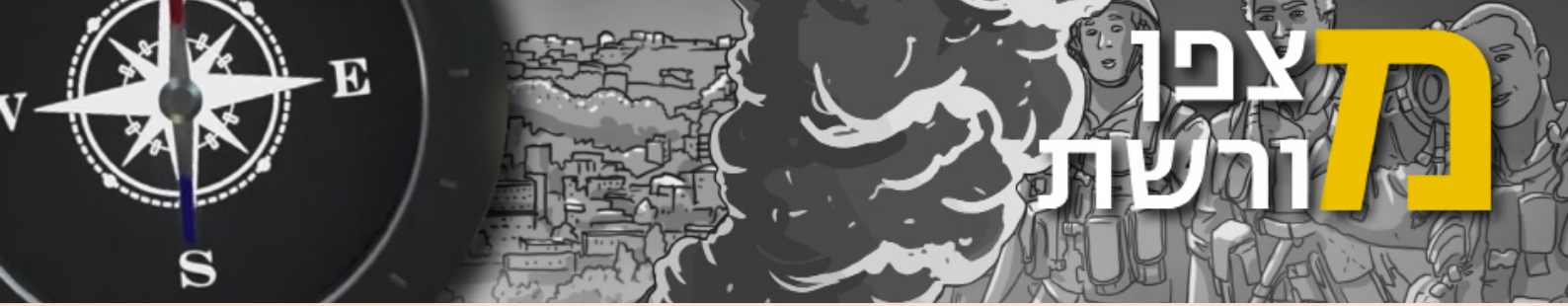
מפקד חטיבת גבעתי חיים בר לב בחר שישה סיירים, ביניהם אהרון לברן ודב (דובן) שמחוני להשתתף במשימה. הסיירים יצאו בסירה לכיוון סיני, על פי התכנון הם היו אמורים לרדת עד השעה 01:00 בחופי מצרים אך הסירה הגיעה לחוף בשעה 02:30 בלילה, למרות זאת הם החליטו לרדת מהסירה והחלו לסייר בציר.

במהלך המבצע הקשר היחיד שהיה לסיירים עם הארץ התרחש רק בלילה, כאשר מטוס "הדקוטה" היה טס מעל הציר בו סייר הצוות, ובר לב היה מדבר עם הסיירים במכשיר קשר.

היה מתוכנן שבאחד הלילות מטוס הדקוטה יגיע ויצניח לסיירים מים בג'ריקנים, בשלוש ההצנחות הראשונות המים צנחו בהרים ורק בפעם הרביעית המים צנחו בוואדי, בנקודה שהלוחמים יכלו להגיע אליה.

באותו הלילה, לאחר שכבר טס חזרה לכיוון ישראל, שב המטוס אל הסיירים והם התבקשו להגיע לקו פרשת המים (קו דמיוני העובר לאורך ראש הרכס), נאמר להם שמשם הם יתפנו חזרה לישראל, וכך קרה. כחצי שעה לאחר שהמריאו, כוחות מצריים הגיעו לאותה הנקודה. כך נמנע מפגש מסוכן בין הצבא המצרי לכוחותינו.

על משימה זו הוענק לששת הסיירים, סא"ל אשר לוי, רס"ן עמנואל שקד, סגן יגאל תלמי, סגן אהרון לברן, סג"ם יורם ליפסקי וסמל דב שמחוני, עיטור המופת בידי הרמטכ"ל, על כך שהתנדבו למשימה מסוכנת וקשה זו, התמידו בביצועה וסיימו אותה על אף תקלות וקשיים פיזיים החורגים מגדר הרגיל.

כאן הרשת

שאלות לדיון:

1. "כל אחד שהיית שואל אותו היה אומר לך בטח" (דב (דובן) שמחוני) אילו ערכים הניעו את הסיירים לצאת למבצע, למרות חוסר הוודאות והסכנה שהייתה כרוכה בו?
2. לאחר היציאה למבצע הסירה הגיעה לחוף מצרים באיחור מהתוכנית המקורית. הסיירים עמדו בפני דילמה – האם לרדת מהסירה, או לא. מה אתם הייתם בוחרים לעשות? מדוע אתם חושבים שהסיירים בחרו להמשיך במבצע?
3. הסיירים בחרו לצאת למשימה סודית ומסוכנת, חוו קשיים ותנאי קיצון, וגם כשיכלו לוותר ולחזור לארץ כשהסירה איחרה הם המשיכו לדבוק במשימה אותה קיבלו – הם חשו אחריות ומחויבות למשימה שהוטלה עליהם. האם גם אתם חשים מחויבות למשימות שמוטלות עליכם? מדוע?

סיכום מפקד:

1. הסיירים בחרו לצאת למבצע למרות הסכנה וחוסר הוודאות. במהלך המבצע עמדו הסיירים בפני קשיים ודילמות שונות. בהחלטה שלהם לרדת מהסירה למרות השינוי בתוכנית המקורית הסיירים אומנם לקחו סיכון, אך **מימשו באופן מלא את האחריות שלהם כלפי המשימה**. מעבר לכך, **הם פעלו תוך נקיטת יוזמה**.
  2. "כשנכנסנו לתוך המבצע אז אני הייתי מרוכז בתפקיד שלי... הייתי צריך להוביל אותם מנקודה א' לנקודה ב', ועשיתי את זה, אז הייתי מבסוט מאוד שזה הצליח, זה פשוט שינה לי את החיים". (דב (דובן) שמחוני)
- במבצע לקחו חלק כוחות ים, אוויר ויבשה והתקיים ביניהם שיתוף פעולה, בנוסף היה לכל סייר את התפקיד והאחריות שלו בצוות (סייר, קשר וכו'). **שיתוף הפעולה בין היחידות השונות למען המטרה, והרעות והאחריות של הסיירים אחד כלפי השני, הם אלו שגרמו להצלחת המבצע. עלינו בתוך היחידה ומחוצה לה, בתרגילים, באימונים, בשגרה ובלחימה – לפעול ברעות ובשיתוף פעולה.**

